

"...

"Mahkememizin eski esas 2022/146 esas sayılı dava dosyasında mağdur çocuk
... 'in ve müşteki 'ın taraf olduğu, sanıklarının ve olan dava dosyasında
müşteki ile sanık ... 'nın gayri resmi eş oldukları sanık ... 'in ... 'nın annesi olduğu, 2015
yılında müşteki ... ile ... 'nın gayri resmi olarak evlendikleri, müşterek çocuk mağdur 'nın
2016 yılında doğduğu, sanık ... 'nın evli olduğu, mağdurun Sultangazi Nüfus Müdürlüğü
kayıtlarına göre sanık ... 'in kayıtlarına çocuğu olarak kaydedildiği, bu şekilde sanıklar ... ve
... 'nın çocuğun soy bağıını değiştirmek suçundan kamu davası açıldığı, yargılama sonucunda
10/11/2022 tarihli karar ile sanıkların beraatine karar verildiği, bu kararın katılan ... vekilinin
istinaf etmesi üzerine İstanbul BAM 18. Ceza Dairesinin 19/01/2023 tarih ve 2023/147 esas -
2023/162 karar sayılı ilamı ile bozma kararı verildiği, dosyanın mahkememizin 2023/90 esasına
kaydedildiği, bozma kararı doğrultusunda sanık tarafının vekillerinin değiştiği ve 12/12/2023
tarihli karar ile yeniden sanıkların beraatine karar verildiği, bu kararın sanık ve katılan vekilinin
istinaf etmesi üzerine İstanbul BAM 18. Dairesinin 26/12/2024 tarih ve 2024/546 esas -
2024/4270 karar sayılı ilamı ile bozulmakla yeniden mahkememizin 2025/18 esas sayılı dava
dosyasına kaydedildiği, bu yargılama devam ederken bu dosyanın müştekisi hakkında
15/04/2024 tarihli iddianame ile mağdur 'nın nüfus kaydının adına yapılmasına
azmettirdiğinden bahisle TCK 231/1 maddesinden cezalandırılması için kamu davasının
açıldığı, bu dosyanın da 17/01/2025 tarihinde mahkememizin 2025/18 esas sayılı dava dosyası
ile birleştirilmesine karar verildiği,

Buna göre; sanık ... 'nın mağdur 'nın doğduğu tarihte evli olduğu, tarafların
beyanlarından da anlaşılacağı üzere müşterek çocuğun sanık ... ve birleştirilen dosyada sanık
olan 'ın çocukları olduğu, sanık ... 'nın evli olması nedeniyle nüfusa kaydedilmesi halinde
İstanbul BAM 18. Ceza Dairesinin bozma ilamında belirttiği karine doğrultusunda evlilik
içinde doğan çocuk annesi ..., babası da ... olacak şekilde nüfusa kaydedilmesi gerektiği ancak
taraflarca da kabul edilen maddi gerçeğin bu olmadığı, sanıkların kendi adlarına mağdur ...
... 'yı kaydedememesi nedeniyle sanık ... 'in nüfusuna kaydedildiği, yargılamanın halen
derdesttir. Devam etmektedir.

İptali istenen kanun maddesine göre "Bir çocuğun soy bağıını değiştiren veya
gizleyen kişi bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır." hükmü gereğince ve istinaf
bozmalarına göre sanıkların cezalandırılmasının gerektiği, istinaf ilamında bozma
hükümlerinin CMK 280/1-e maddesi olarak gösterilmiş ise de; ilgili maddenin mevcut dosya
ile uyuşmadığı, bozma gerekçelerine uymadığı, ilgili hükmün istinaf mahkemesi tarafından
verilmesi gerekirken kanun hükümlerine aykırı olarak alt derece mahkemesinden ilgili hükmün
verilmesinin beklendiği, buna göre yargılama sonucunda bu madde hükümlerine göre sanıkların
cezalandırılması istenmektedir.

ANAYASAYA AYKIRILIK SORUNU : Ceza muhakemesinin amacı maddi gerçeği
araştırmaktır. (AYM, E.2011/43, K.2012/10, 19/01/2012) Ceza muhakemesinin nihai amacı
olan maddi gerçeğe ulaşılabilmesi için yargısal yetkinin bağımsız mahkemelerce kullanılması
gerektiğinde şüphe yoktur. Bu kapsamda yargı yetkisinin etkin bir şekilde kullanımı için yeterli
şüphe ile başlayan ceza muhakemesi sürecinde mahkemelere, herhangi bir kısıtlama olmaksızın
vicdani kanaate göre maddi gerçeği ortaya çıkarma ve kesin hükme ulaşma imkanının
sağlanması gerekir.

Anayasa'nın "hak arama hürriyeti" başlıklı 36. maddesinin birinci fıkrasında "herkes meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir" denilmek suretiyle adil yargılanma hakkı güvence altına alınmıştır.

Adil yargılanma hakkının temel unsurlarından biri makul sürede yargılanma hakkıdır. Nitekim Anayasa'nın 141. maddesinin dördüncü fıkrasında "davaların en az giderle ve mümkün olan süratle sonuçlandırılması, yargının görevidir"

Anayasa'nın 38. maddesinin birinci fıkrasında "kimse, işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılamaz" denilerek suçun kanuniliği; üçüncü fıkrasında da "ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur" ifadesine yer verilerek cezanın kanuniliği ilkesi güvence altına alınmıştır.

Anayasa'nın anılan maddesinde yer alan suçta ve cezada kanunilik ilkesi uyarınca hangi fiillerin yasaklandığının ve bu yasak fiillere verilecek cezaların hiçbir kuşkuyla yer bırakmayacak biçimde kanunda gösterilmesi, kuralın açık, anlaşılır ve sınırlarının belirli olması gerekmektedir. Kişileri yasak fiilleri önceden bilmeleri düşüncesine dayanan ve belirlilik ilkesini kapsayan bu ilkeyle temel hak ve özgürlüklerin güvence altına alınması amaçlanmaktadır. (AYM, E.2019/9, K. 2019/27, 11/04/2019, 13)

Mevcut kanun düzenlemelerine göre sanık ...'nın maddi gerçek olan ve taraflarca da kabul edilen mağdur'yı kendi nüfusuna ya da babası olan sanık ...'in nüfusuna kaydettirilmesinin kanun ve mevzuat hükümlerine göre mümkün olmadığı, sanık ...'nın maddi gerçek bu olmasına rağmen Medeni Kanundan doğan karine nedeniyle mağdur'yı gerçek durumu içermeyecek şekilde o tarihte eşi olan kişinin nüfusuna kaydettirmesi gerekmektedir. Mevcut kanunlara göre evli olan kişinin başkası ile birliktelik yaşaması ve çocuk doğurmasının suç olarak düzenlenmediği, bu şekilde bir ilişkiden doğan çocuğun nüfusa kaydedilmesine ilişkin kanun düzenlemesi ve mevzuat hükmünün bulunmadığı, sanık ... evli olmadığı takdirde kendi nüfusuna çocuğu kaydetmesinin mümkün olduğu, buna göre; evli olan anne ile evli olmayan anne arasında hukuk düzeni açısından eşitliğe aykırı hükümlerin bulunduğu, buna göre; Anayasanın 10. maddesindeki kanun önünde eşitlik ilkesinin sanık ... yönünden uygulanmadığı, yine bahsi geçen olayın 2016 yılında gerçekleşmiş olmasına rağmen ve halen yargılamasının uzun süredir devam ediyor olduğu da görüldüğünde Anayasanın 141. maddesindeki makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği, yine Anayasanın 2. maddesindeki hukuk devleti ilkelerinin eylem ve işlemleri hukuka uygun insan haklarına saygılı, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendirecek her alanda adil bir hukuk düzeni kurup geliştirerek sürdüren hukuk güvenliği sağlayan ilkelerine uygun mevzuat düzenlemesi yapmayarak sanık ... ve buna benzer olaylarda diğer kişilerin yargılanması sonucunu doğurduğu, maddi gerçeğin taraflar tarafından kabul edilmiş olmasına rağmen ve daha önce verilen beraat kararları gerekçeleri de göz önüne alındığında hakim tarafsız ve bağımsız vicdani kanaat ile hüküm kurmasının Anayasanın 138. maddesinde düzenlenmiş olmasına rağmen buna aykırı bozma kararları verildiği, tarafların bu bozma kararları ve uzun süren yargılamalar nedeniyle Anayasanın 36. maddesindeki adil yargılanma hakkının ve hak arama hürriyetinin ihlal edildiği,

Bu nedenlerle mevcut düzenlemenin ve verilen bozma kararlarının Anayasa'nın 2.,10., 13., 36., 38., 141. maddelerine aykırı olduğu, bu nedenle mevcut 5237 Sayılı TCK'nın 231/1 maddesinin Anayasaya aykırı olduğundan İPTALİNE itiraz yolu ile talep edilmesi zarureti doğmuştur.

Esas Sayısı : 2025/33
Karar Sayısı : 2025/221

NETİCE VE TALEP: 5237 Sayılı TCK'nın 231/1 maddesinin Anayasa'nın 2.,10., 13., 36., 38., 141. maddelerine aykırı olduğundan 6216 Sayılı Kanunun 40. maddesi gereğince itiraz yolu ile İPTALİ için başvuru yapılmasına karar verilmiştir.”